

EU-note

Til orientering af Europaudvalget

Rådets 18-måneders program – forventningerne til det tyske, portugisiske og slovenske trioformandskab

Sammenfatning: Overordnede prioriteter i trioformandskabsprogrammet

Den netop tiltrådte trio af rådsformandskaber bestående af Tyskland, Portugal og Slovenien forventer at have fokus på genopretning efter covid-19-krisen. Med henblik på dette vil trioens fokus være på at implementere Det Europæiske Råds strategiske dagsorden:

- Beskyttelse af borgere og frihedsrettighederne
- Udviklingen af vores økonomiske fundament: Fremtidens europæiske model
- Opbygningen af et klimaneutralt, grønt, retfærdigt og socialt Europa
- Fremme af Europas interesser og værdier i verden

Trioformandskabsprogrammet giver et overordnet billede af, hvilke lovgivningsforslag der vil blive prioriteret de kommende 18 måneder.

Programmet har primært karakter af et planlægningsinstrument, men indeholder dog også enkelte politiske rettesnore og nyheder. Det gælder f.eks. et stort fokus på en styrkelse af den europæiske industri med henblik på at gøre EU uafhængig af produktion i andre dele af verden og på sundhedsområdet, hvor der lanceres en idé om fælles behandlingsfaciliteter for medlemslande, der skulle ønske dette.

Dok.dato
9. juli 2020

Det Internationale
Sekretariat
Mathias Grønbek
Lydholm
EU-konsulent

Med Lissabontraktaten blev trioformandskaber for Rådet indført. Trioformandskaberne består af tre på hinanden følgende rådsformandskaber. Trioformandskabet har til formål at sikre en bedre koordinering af Rådets arbejde på tværs af de skiftende formandskaber.

Fra d. 1. juli består det nye trioformandskab af Tyskland, Portugal og Slovenien og dækker perioden fra 1. juli 2020 frem til udgangen af 2021.

Fakta: Nuværende og kommende trioformandskaber

Efteråret 2020 – udgangen af 2021: Tyskland, Portugal og Slovenien.

Start 2022 – foråret 2023: Frankrig, Tjekkiet og Sverige.

Efteråret 2023 – udgangen af 2024: Spanien, Belgien og Ungarn.

Start 2025 – foråret 2026: Polen, Danmark og Cypern.

Efteråret 2026 – udgangen af 2027: Irland, Litauen og Grækenland.

Start 2028 – foråret 2029: Italien, Letland og Luxembourg.

Efteråret 2029 – udgangen af 2030: Nederlandene, Slovakiet, Malta.

Med et nyt trioformandskabs tiltrædelse udarbejdes et trioformandskabsprogram. Programmet erstatter ikke de nationale formandskabsprogrammer, der fortsat indeholder de enkelte formandskabers politiske prioriteter. Trioformandskabsprogrammet udgør i stedet et planlægningsinstrument, der kan give et overblik over hvilke sager, der forventes at være højt på dagsordenen i de 18 måneder trioformandskabet varer.

Fakta: De mange formandskabsprogrammer og prioriteter

På grund af EU's institutionelle opbygning er der en hel række forskellige formandskabsprogrammer og prioriteter. Overordnet kan der skelnes mellem:

- **Formandskabsprogrammet** for det 6 måneder lange roterende formandskab for **Rådet**. Programmet for det tyske formandskab (efteråret 2020) kan findes [her](#).
- **Trioformandskabsprogrammet** for en gruppe af tre roterende formandskaber for **Rådet**.
- **Den strategiske dagsorden**, der udgør **Det Europæiske Råds** (dvs. stats- og regeringschefernes) politiske prioriteter for en femårig periode og forventningerne til Kommissionen ([her](#)).
- **Kommissionens strategiske prioriteter** for den femårige embedsperiode er kommissionsformandens fortolkning af de forventninger, som udstikkes fra Det Europæiske Råd (den strategiske dagsorden) og Europa-Parlamentet ([her](#)).
- **Kommissionens arbejdsprogram** indeholder de forslag mv. Kommissionen forventes at fremsætte det år ([her](#)).

Europa-Parlamentet forsøgte efter valget til Europa-Parlamentet i 2019 at opnå et flertal bag et politisk program, der indeholdt Europa-

Parlamentets forventninger til den nye Kommission (på linje med Det Europæiske Råds strategiske dagsorden). Det lykkedes dog ikke de største partier i Europa-Parlamentet at nå til enighed om et sådant program.

Et trioformandskabsprogram i covid-19s tegn

Trioformandskabets program for de kommende 18 måneder (kan læses [her](#)). Programmet suppleres af foreløbige dagsordener for rådsmøderne under tysk formandskab (kan findes [her](#) – kun engelsk).

Den politiske kontekst og de overordnede prioriteter

Trioformandskabet forventes præget af håndteringen af covid-19-krisen, herunder særligt de økonomiske efterdønninger. Den økonomiske genrejsning skal fremme bæredygtig vækst, der integrerer den grønne og digitale omstilling. Det indre marked skal genskabes og styrkes blandt andet ved at sikre Europas såkaldte "strategiske uafhængighed"¹.

Krisens sociale konsekvenser vil ligeledes være i fokus og vil blandt andet skulle behandles på et socialt topmøde i Portugal i maj 2021.

I tillæg til håndteringen af covid-19-krisen forventes der fokus på konferencen om EU's fremtid, forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme for 2021 – 2027, det fremtidige forhold til Storbritannien og implementeringen af Kommissionens justerede arbejdsprogram for 2020.

Det konkrete lovgivningsarbejde

Essensen af arbejdsprogrammet ligger i de indikationer det giver vedrørende de ventede lovgivningsmæssige prioriteter. I programmet oplystes fire hovedområder:

- Beskyttelse af borgere og frihedsrettighederne.
- Udviklingen af vores økonomiske fundament: Fremtidens europæiske model.

¹ Med strategisk uafhængighed (og økonomisk uafhængig) eller suverænitet hentydes til ønsket fra særligt Tyskland og Frankrig om, at EU i højere grad skal sikre, at man ikke er afhængig af produktion i andre dele af verden, og at man således kan have behov for på forskellig vis at favorisere europæisk industri. Det kan være i forhold til i højere grad at skærme europæiske virksomheder fra uretfærdig konkurrence fra tredjelands virksomheder, der f.eks. har lettere adgang til statsstøtte. Og det kan være i form af lempeligere konkurrenceregler, der tillader større europæiske virksomheder i det indre marked uden at der kommer problemer med konkurrencereglerne.

- Opbygningen af et klimaneutralt, grønt, retfærdigt og socialt Europa.
- Fremme af Europas interesser og værdier i verden.

I det efterfølgende fremhæves de primære lovgivningsmæssige prioriteter under de tre første overskrifter. *Fremme af Europas interesser og værdier i verden* gennemgås ikke, idet området primært har karakter af ikke-lovgivning og fordi den højtstående udenrigsrepræsentant – og ikke trioformandskabet – vil være styrende for dagsordenen på området.

Beskyttelse af borgere og frihedsrettighederne

Under denne overskrift forventes der i lovgivningsarbejdet blandt andet fokus på:

- Den europæiske handlingsplan for demokrati, der primært ventes at vedrøre den eksterne dimension – altså hvorledes EU kan bidrage til at sikre menneskerettigheder og demokrati uden for EU.
- Gennemførelse af charteret om grundlæggende rettigheder og EU's tiltrædelse til den europæiske menneskerettighedskonvention.
- Den europæiske retsstatsmekanisme, der skal skabe en dialog blandt medlemsstaterne om overholdelsen af retsstatsprincippet. Der er tale om en ny mekanisme, hvor alle medlemsstater vil blive udsat for en vurdering fra Kommissionens side. Trioformandskabet lægger op til en omfattende proces i Rådet herom.
- Ligestilling, herunder Kommissionens nye ligestillingsstrategi (2020-2025) og bindende foranstaltninger vedrørende gennemsigtighed i løn.
- Respekt for borgernes rettigheder i forbindelse med den digitale omstilling, blandt andet i lyset af Kommissionens hvidbog om kunstig intelligens. Fra Kommissionens side lægges der op til en særlig europæisk tilgang til data og kunstig intelligens, hvor fokus skal være på, hvorledes borgeren kan drage fordel heraf.
- Forbedring af cybersikkerhed særligt i forbindelse med finansielle tjenester for derigennem at øge sektorens robusthed, revisionen af direktivet om net- og informationssikkerhed (NIS-direktivet) og et obligatorisk minimumsniveau for informationsteknologisk sikkerhed for udstyr, der er forbundet til internettet.
- En ny pagt om migration, der skal sikre en omfattende, permanent og forudsigelig migrationsløsning. Løsningen vil skulle omfatte en intensivering af bekæmpelsen af ulovlig migration, menneskehandel og menneskesmugling.

- Schengensamarbejdet, herunder operationalisering af forordningen om den europæiske grænse- og kystvagt, revision af Schengenevalueringmekanismen og genopretning af et fuldt ud fungerende Schengenområde.
- En ny EU-strategi for sikkerhedsunionen, herunder styrkelse af politi- og toldsamarbejdet og det retlige samarbejde i straffe- og civilsager. Europolfordningen skal udsættes for en målrettet omarbejdning.

I tillæg hertil vil trioen blandt andet fokusere på overholdelsen af EU's grundlæggende værdier, herunder retsstatsprincippet. Det bemærkes, at det af de foreløbige dagsordener for møder i Rådet for Almindelige Anliggender under det tyske formandskab fremgår, at forskellige aspekter af retsstatsprincippet, herunder art. 7, stk. 1-procedurene vedrørende Polen og Ungarn, forventes drøftet på alle efterårets møder.

Udviklingen af vores økonomiske fundament: Fremtidens europæiske model

Under denne overskrift forventes der i lovgivningsarbejdet blandt andet fokus på:

- Fuld genopretning af det indre marked, herunder fjernelse af de resterende uberettigede hindringer blandt andet for tjenesteydelser og sikring af effektiv håndhævelse af reglerne.
- Videreudvikling af Kommissionens strategi for små og mellemstore virksomheder (SMV'er).
- Fremme af europæisk økonomisk suverænitet (se fodnote 1 ovenfor) blandt andet gennem en ambitiøs industripolitik og en evaluering af konkurrencereglerne.
- En effektiv og fleksibel samhørighedspolitik, der dækker alle regioner og støtter deres konkurrenceevne og genopretningen efter covid-19-krisen.
- Uddybning af Den Økonomiske og Monetære Union, herunder gennem revisionen af MiFID II² og MiFIR, benchmarkforordningen og Basel III-reformerne, samt styrkelse af bank- og kapitalmarkedsunionen. Yderligere vil der være fokus på styrkelse af euroens internationale rolle og en eventuel revision af reglerne om kapitalkrav for forsikringselskaber og pensionskasser (Solvens II).

² MiFID-direktivet har til formål er at styrke beskyttelsen af investorer og at øge konkurrence i handlen med finansielle instrumenter på værdipapirmarkedene. Forkortelsen MiFID kommer fra det engelske navn på direktivet, Markets in Financial Instruments Directive. MiFIR er en forkortelse for den relaterede forordning.

- Digitalisering af den finansielle sektor blandt andet gennem forslaget om kryptoaktiver³, finansielle tjenesteydelsers robusthed over for cybertrusler, strategien for digital finans⁴ og den integrerede europæiske betalingsstrategi.
- Bekæmpelse af hvidvaskning og terrorfinansiering bl.a. på baggrund af Kommissionens handlingsplan fra maj 2020.
- En ny strategi for bæredygtig finansiering, der skal sikre, at den finansielle sektor bidrager til opfyldelse af Parisaftalen. Strategien skal supplere EU-taksonomien for bæredygtig finansiering.
- Retfærdig beskatning, navnlig med hensyn til en effektiv minimumsbeskatning på det digitale område, og initiativerne under handlingsplanen til bekæmpelse af skatteunddragelse. Revision af tobaksafgiftsdirektivet og energibeskatningsdirektivet.
- Gennemførelse af energiunionen, herunder offshore vindenergi, innovative brændstoffer, dekarbonisering af gassektoren og tilpasning af den eksisterende forordning om transeuropæiske energinet (TEN-E) med det formål at bidrage til målsætningen om europæisk klimaneutralitet i 2050.
- Digital omstilling, herunder særligt digitalisering af den offentlige forvaltning. Styrkelse af EU's digitale suverænitæt særligt vedrørende kunstig intelligens.
- Forbedring af forbrugerlovgivningen både generelt f.eks. for så vidt angår produktsikkerhed, og i forbindelse med konkrete forslag, herunder universalopladeren og revision af roamingforordningen.

Opbygningen af et klimaneutralt, grønt, retfærdigt og socialt Europa

Under denne overskrift forventes der i lovgivningsarbejdet blandt andet fokus på:

- Implementeringen af Kommissionens meddelelse om den europæiske grønne pagt og investeringsplanen for et bæredygtigt Europa, herunder den europæiske klimalov og klimatilpasningsstrategien.
- Ny handlingsplan for den cirkulære økonomi.
- Styrkelse af forbrugernes mulighed for at træffe grønne valg.
- Den 8. miljøhandlingsprogram.

³ Initiativet er en reaktion på fremkomsten af kryptoaktiver som bitcoin og konsekvenserne af disse nye teknologier for måden, hvorpå finansielle aktiver udstedes, udveksles, deles og tilgås. Det omfatter afbødning af de risici, der er forbundet med kryptoaktiver (svig, cyberangreb og markedsmanipulation).

⁴ Strategien vedrørende digital finans vedrører de konsekvenser, som nye teknologier ventes at have på den finansielle industri. Strategien skal adressere, hvorledes disse nye teknologier – såsom mobilapplikationer, computerteknologi mv. – kan ændre branchen.

- Mekanismen for en retfærdig omstilling og rettidig vedtagelse af fonden for retfærdig omstilling.
- Gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder for at øge det generelle beskyttelsesniveau i medlemslandene ("opadgående konvergens) blandt andet gennem en EU-ramme for nationale mindstelønninger, beskyttelse af jobs og indkomster i tilfælde af økonomiske chok og adgang til social ydelse for alle arbejdstagere og selvstændige.
- Opfølgning på EU's kræfthandlingsplan.
- Lovgivning om lægemidler og medicinsk udstyr bør opgraderes blandt andet med henblik på selvforsyning i EU.
- Arbejde med fælles behandlingsfaciliteter mellem interesserede lande.

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.